

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

MMM:n lausuntopyyntö 28.5.2020 Dnro VN/13250/2020-MMM-1

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN METSITYKSEN TUKEMISEN MÄÄRÄAIKAISEKSI LAIKSI

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt ELY-keskuksilta lausuntoa hallituksen esitykseen, joka koskee luonnosta metsityksen tukemisen määräaikaiseksi laiksi.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Lapin ELY-keskus näkee 12§:ssä säädetyn lausuntomenettelyn sekä 27§:n mukaisen yhteistyön viranomaisten välillä perusteltuna ja tarpeellisena. ELY-keskus huomauttaa kuitenkin, että lausuntojen sujuva käsittely edellyttää ELY-keskukseen lisäresursseja. Lausunnot vaativat tapauskohtaisesti maastokäyntejä tai tietojen täydentämistä muun asiantuntijan toimesta. Metsityspotentiaalia koskevassa selvityksessä on arvioitu keskikoko metsitettävälle alueelle (1,9 hehtaaria) ja arvioitu vuosittaisen metsitysala (noin 3000 hehtaaria). On arvioitavissa, että se tuottaisi useiden henkilötyövuoden lisäresurssitarpeen ELY-keskuksiin (valtakunnallisesti arviolta 6-7 htv). Asiasta käytössä olevien tietojen perusteella Lapin alueella kohteita on keskimääräistä huomattavasti enemmän, toiseksi eniten Pohjois-Pohjanmaan jälkeen.

Luontoympäristöyksikön näkemykset

Metsitystuen myöntämisen edellytyksistä säädetään lakiehdotuksen 5-6§:ssä. 5§:n liittyen ELY-keskus näkee tärkeänä, että viljelyskäytöstä poistettujen alueiden osalta voidaan lausuntomenettelyssä käyttää tapauskohtaista harkintaa. Osa viljelystä poistuvista alueista on uhanalaisten lajien tai luontotyyppien, muutoin luonnon monimuotoisuuden tai maiseman ja kulttuuriympäristön säilyttämisen näkökulmasta edelleen tärkeitä, eikä sovellu metsitettäviksi.

6§:ssä säädetään, että metsitettävän alueen tulee olla sellainen, että metsitys ei heikennä luonnon monimuotoisuutta tai avoimen maaseutumaiseman säilyttämistä. 6§:ssä todetaan lisäksi, että

24.6.2020

asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä. ELY-keskus toteaa, että asetuksessa tulisi huomioida perinnebiotoopit, arvokkaat maisema-alueet, kulttuuriympäristöt, maisemallisesti arvokkaat peltoalueet, suojelualueet, uhanalaiset lajit tai muutoin luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta merkittävät alueet. ELY-keskus muistuttaa, että mm. uhanalaisten lajien tai luontotyyppien osalta ei Lapissa ole kattavia inventointitietoja. Perinnebiotooppien päivitysinventointi valmistuu vuonna 2022, jonka jälkeen arvokkaimmat kohteet ovat tiedossa.

Maaseutu- ja energiayksikön näkemykset

Harkittava tuen kohdentamista aidosti yksityishenkilöille. Suurten turvetoimijoiden tuotannosta poistuvat alat ja niiden metsitykset pitäisi kuulua suoraan yhtiöiden toimintaan. Suuret yhtiöt ovat myyneet entisiä turpeen nostoalueita mm. yksityisille maa- ja metsätilallisille, metsästysseuroille ja myös yhteismetsille. Näiden alueiden myyntien kautta voi hakemuksia siirtyä kuitenkin isoistakin pinta-aloista tähän metsitystukikäsitellyprosessiin. Yhteismetsät hyväksyttäisiin tuensaajiksi, mutta miten on mahdollinen tukikelpoisuus esim. metsästysseurojen osalta (lakiluonnoksen 4§)?

Voisi olla tarpeen harkita sitä, onko 10 vuoden säilytysvelvoite riittävä. Esityksen 5§ pykälässä rajattaisiin tukikelpoisia metsityskohteita enintään hehtaariin. Lapissa voisi olla syrjäisiä useammankin hehtaarin kokoisia huonokuntoisia turvemaapeltoja, jotka ovat jo osittain palautuneet suomalaisille kasveille. Näitä alueita on esim. Sallan, Kolarin ja Kittilän asutustila-alueilla. Tästä näkökulmasta hehtaari rajoitteen voisi poistaa.

Esityksen 16 § mukainen velvoittavuus uudelle omistajalle on erittäin tärkeä ja hyvä asia. Sitoo mahdollisen perinnönjaon jälkeenkin. Hallinnon kokemuksena aikaisemman pellonmetsityksen tarkastusten yhteydessä tuli paljon vastaan tapauksia, joissa taimien "heinääminen" ja muita toimenpiteitä oli jäänyt tekemättä, kun tuenhakija ei ollut pystynyt niitä tekemään. On odotettavissa ja varauduttava valvonnassa tämänkin metsitystuen osalta puuttumista metsitykseen liittyvien velvollisuuksien laiminlyönteihin.

Johtaja

Timo Jokelainen

Vesitalousyksikön päällikkö

Arto Seppälä

24.6.2020

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on asiakirjan viimeisellä sivulla. Lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet Hannu Linjakumpu maaseutu- ja energiayksiköstä ja Marjut Kokko luontoympäristöyksiköstä.

Tämä asiakirja KEHA/2338/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2338/2020 har godkänts elektroniskt

Jokelainen Timo 24.06.2020 15:14

Seppälä Arto J 24.06.2020 15:19